

שָׁבַר אֶחָד הָיָה מְזַבַּח וּמִקְטָר, וְהָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת שְׁלֹמֶעֱלָה, וּכְשֶׁהָיָה הַנְּבִיא מִיֶּסֶר אוֹתָם, מָה כְּתוּב בָּהֶם? וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחוֹזָה, וּבִמָּה הָיָה מִיֶּסֶר אוֹתָם הַנְּבִיא? הֲיָיָה אוֹמֵר לָהֶם שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא - וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִפֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וְהֵם הָיוּ מְזוֹלְזָלִים בּוֹ, וְהָיוּ אוֹמְרִים, אָנוּ הַשִּׁבְעָנוּ אֶת אֱלֹהֵי שְׁמַמָּיִם עַל הַמָּטָר וְכַפִּינוּ אוֹתָם לְהוֹרִיד מָטָר, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַחֲלִיף לָהֶם אֶת הַמְּמָנִים בְּשִׁלְחוֹתָם בְּשִׁבְלִים, וְהָרַג אוֹתָם, וְהַחֲרִיב אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּשִׁבְלִים, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל לְבֵין אֲמוֹת הָעוֹלָם, וְזֶהוּ הַחֲטָא שֶׁל אָדָם שֶׁגָּרַם לוֹ הַנְּחֹשׁ מִיתָה לוֹ וְלֹאֲשֵׁתוֹ, שֶׁשָּׁפְתָה אוֹתָם בְּאוֹתוֹ הָעֵץ. זֶהוּ שְׁכַתוּב כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּמִשּׁוּם זֶה צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם. בְּמָה שֶׁהִרְשִׁיתָ הַתְּבוּנָה, אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: בְּמָה הָיוּ יוֹרְדִים הַחִילּוֹת הַלְלוּ? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מָה אֵתָה חוֹשֵׁב, שֶׁהָיוּ יוֹרְדִים? וְדָא זֶהוּ סוּד הָעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁלֹא עֲתִיד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְגַלּוֹתוֹ מִפְּרֶסֶם לְעוֹלָם, אֲלֵא בֵין הַחֲבָרִים, עַד שֶׁנִּבְא הַדּוֹר שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: בֵּינָן שֶׁהוּא הַתְּגָלָה בֵּין הַחֲבָרִים מָה הוּא? אָמַר לוֹ: בְּנִי, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעַלָּה הָיָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָיָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָיָה יוֹדַע בֵּיהּ, וְהָכִי עֶבֶד צִלְמָא דִּילֵיהּ, וּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב ^{(דניאל ב}

דְּכָר חַד הָוָה מְזַבַּח וּמִקְטָר, וְהָיוּ נִחְתִּין חֲיִילִין דְּלְעִילָא, וְכַד הָוָה נְבִיא מִיֶּסֶר לוֹן, מָה כְּתִיב בְּהוֹן ^(עי' ירמיה מד ח) וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹל נְבִיא וְחוֹזָה, וּבִמָּה הָוָה מִיֶּסֶר לוֹן נְבִיא, הָוָה אוֹמֵר לְהוֹן דִּיהוֹן חֲזָרִין בְּתִיבְתָא, וְאֵי לֹאוּ וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהֶאֱדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ ^(דברים יא יז), וְאֵינוֹן הוּוּ מְזוֹלְזָלִין בֵּיהּ, וְהָיוּ אֹמְרִין אָנָן אוֹמִינָן לְאֵלִין דְּמִמָּנָן עַל מְטָרָא, וְכַפִּינָן לְהוֹן לְנַחְתָא מְטָרָא, וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחֲלִיף לְהוֹן לְמִמָּנָן בְּשִׁלְחוֹתֵיהּוּ בְּגִינֵיהּוּ, וְקָטִיל לוֹן וְחָרִיב בֵּי מִקְדָּשָׁא בְּגִינֵיהּוּ, וְגָלוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין אוֹמִין דְּעִלְמָא, וְדָא אִיהוּ חוּבָא דְאָדָם דְּגָרַם לֵיהּ חוּבָא מִיתָה לֵיהּ וְלֹאֲתַתִּיהּ, דְּפִתִּי לוֹן בְּהוּא אֵילָנָא, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב ^(בראשית ג ה) כִּי יוֹדַע אֱלֹהִים וְכוּ', וּבְגִין דָּא מְנִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ בְּמָה שֶׁהִרְשִׁיתָ הַתְּבוּנָה אֵין לָךְ עֶסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּמָה הָיוּ נִחְתִּין אֵלִין חֲיִילִין, אָמַר לֵיהּ בְּרִי מָה אֵת חֲשִׁיב דִּיהוּ נִחְתִּין, וְדָא הָא רְזָא דְאֵילָנָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, דְּלֹא עֲתִיד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַלְיָא לֵיהּ מְפוֹרְסָם לְעִלְמָא אֲלֵא בֵינֵי חֲבָרִיא, עַד דִּיִּיתִי דְרָא דְמִלְכָא מְשִׁיחָא, אָמַר לֵיהּ בֵּינָן דְאִיהוּ אַתְּגַלְיָא בֵינֵי חֲבָרִיא מֵאֵי נִיהוּ, אָמַר לֵיהּ בְּנִי מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַעַלָּה הָוָה טוֹב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה הָוָה רַע, נְבוּכַדְנֶצַּר הָוָה יוֹדַע בֵּיהּ, וְהָכִי עֶבֶד צִלְמָא דִּילֵיהּ, וּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב ^{(דניאל ב}

^{ב)} רִישִׁיָּה דִּי דְהַב טַב, חֲדוּהִי וְדִרְעוּהִי דִּי כְּסָף, עַד הֲכָא הָוָה מְסֻטָּרָא דְטוֹב, וּבְגִין דָּא אָמַר דִּי דְהַב טַב, מִמְּרָאָה מִתְּנִי וּלְמַטָּה רַע, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב ^(שם) מַעוּהִי וְיִרְכַתִּיהּ דִּי נֶחֱשׁ מְסֻטָּרָא דְנֶחֱשׁ הַקְדָּמוֹנִי.